

GÖRÜŞLER

TIP EĞİTİMİNDE ÖZERKLİK VE ÇAĞDAŞLIĞA DOĞRU

Türk Tabipler Birliği'nin (TTB) girişimi ile, 1993 yılında Türkiye'nin Avrupa Tıp Uzmanları Birliği'ne (ATUB) üyeliği onaylanmış ve bu üyelik bundan sonra Türkiye'deki tüm uzmanlık alanlarının dernekler ve TTB aracılığı ile ATUB'nde temsilini olanaklı kılmıştır. Böylelikle ülkemizde tıp biliminin gelişmesi ve çağdaş bir açılımla niteliklerinin yükseltilmesi adına yeni bir yapılanma süreci başlatılmıştır.

Avrupa topluluğunun bir organı olan Avrupa Tıp Uzmanları Birliği'nin (ATUB, UEMS) temel amacı tüm üye ülkelerde uzman hekim eğitimini en yüksek düzeye çıkarabilmek, uzmanlık alanlarında en üst standartları oluşturmak ve sonuçta hastalara en nitelikli tıbbi yaklaşımın sunulmasını sağlamaktır. Bu amaç çağdaş dünya tıbbi ile ülkemizdeki tıp biliminin yönelimini birlikte içeren, evrensel ve ulusal boyutta kaçınılmaz bir gerekliliktir.

Bu amaç doğrultusunda ülkemiz içinde yer aldığı Avrupa kıtasındaki konumunu daha çağdaş, daha uygar bir yapı ile belirlemeye çalışırken, gerek ülkenin gerekse tıp biliminin yararına olacak biçimde, tıp uzmanlığı eğitimi alanında yeni düzenlemelere gereksinim göstermektedir.

ATUB'ne üyelik bir yandan ülkemizi tüm Avrupa ülkeleri ile eşit konuma getirirken bir yandan da çeşitli yükümlülüklerle karşı karşıya bırakmaktadır. Bu nedenle Türkiye'de tıp uzmanlığı eğitimi alanında var olan aksaklıklara çağdaş çözümler üretmek; gelişmeler sağlamak; diğer Avrupa ve çağdaş dünya ülkeleri ile tıp uzmanlık eğitimi yönünde ortak eşgüdümsel bir uyumu oluşturmak amacıyla TTB önderliğinde çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmaların etkin örneklerinden biri "TBB-Uzmanlık Dernekleri Koordinasyon Kurulu"nun tanımlanmasıdır.

15 Ekim 1994 tarihinde Ankara'da yapılan tabip odaları, tıpta uzmanlık dernek temsilcileri, Sağlık Bakanlığı yetkilerinin katılmış olduğu bir toplantıda, tıpta uzmanlık eğitimi alanında gerekli olan yeniden yapılanma çalışmalarının çeşitli uzmanlık dernekleri temsilcilerinden oluşacak bir yürütme - yönetim kurulu tarafından yapılması oybirliği ile karara bağlanarak; belirlenen adaylar arasından seçimle bu kurul oluşturulmuştur. Bir genel kurul sayılabilecek yapısal bir bütün içinden seçilen bu koordinasyon kurulu TTB ve uzmanlık dernekleri arasındaki işbirliğini, sağlıkla ilgili diğer kurumlar ve ATUB ile bağlantıları içeren örgütsel çalışmaları götüren tümüyle demokratik nitelikte yeni bir yapılanmadır. "TTB-Uzmanlık Dernekleri Koordinasyon Kurulu" Başbakanlık, Sağlık Bakanlığı, YÖK, Dışişleri Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı gibi resmi ve tüzel kurumlarla da biraraya gelerek bu yeni örgütlenmeyi düzenleyecektir.

Ülkemizde tıp uzmanlık eğitimi Sağlık Bakanlığına bağlı bir kurul olan "Tababet Uzmanlık Kurul"unca Tababet Uzmanlık Tüzüğü'ne göre belirlenip, uygulanmaktadır ki, bu kurul ve tüzük tıp uzmanlık eğitimine çağdaş boyutlar kazandırma yönünden yetersiz kalmaktadır.

Çağdaş bir model olarak ATUB tarafından her ülke için tıp uzmanlığı alanında bir Ulusal Otorite (National Authority) ve bir Ulusal Kurul (National Board) tanımlanmıştır. Ulusal Otorite, Tababet Uzmanlık Kurul'una göre daha kapsamlı ve daha demokratik bir yapılanmayı belirlemektedir. Ulusal Otorite, Sağlık Bakanlığı, Yüksek Öğretim Kurumu, Tıp Fakülteleri, TTB, SSK, Gülhane Askeri Tıp Akademisi ve Fakültesi, özel hastane ve vakıf hastaneleri yöneticileri, tıp uzmanlık dallarında kurulacak Ulusal Uzmanlık Dalları Kurulları ve

Devlet Planlama Teşkilatı gibi kurumlardan seçilen üyelere oluşturulacak bir üst yapıdır. Bu üst yapı kurulunun doğal başkanı ise Sağlık Bakanlarıdır.

Ulusal Kurul ise, ATUB'nce belirlenen ilkeler doğrultusunda, üye ülkelerdeki tıp uzmanlık eğitimi düzenleyen üst yapıdır. Bir ülkede tıp eğitiminin süresi, içeriği, nitelik ve gereksinim doğrultusunda niceliğinin denetlenmesi, eğitime başlama ve bitirme koşullarının belirlenmesinden sorumludur.

Ülkemizde ATUB'nin önerdiği dünya standartları yönünde tıp uzmanlık eğitimi ve uygulamasında çağdaş bir düzeye erişebilmek, özerk, nitelikli bir model geliştirmek için, demokratik ve özerk bir Ulusal Otorite; her uzmanlık alanı için de ayrıca, ilgili alandaki hekimlerce kurulacak Ulusal Kurul (Board) ların oluşturulması birincil koşul gibi görünmektedir.

Bu yeni model ülkemizde "Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi" alanında da anabilim dalı, yan dal konusu başta olmak üzere eğitimin süresi, eğitime başlama ve bitirme koşullarının ve gereksinim doğrultusunda eğiten ve eğitilenlerin

saptanabilmesi konularındaki belirsizliklere açıklık getirebilecektir.

"Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Derneği" çocuk ve ergen psikiyatrisi bilimini ülkemizde temsil eden tek örgüttür. Bu dernek yapısında, eğitici ve eğitilen düzeyindeki üyeler biraraya gelerek bir Ulusal Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Kurul'u taslağı üzerinde çalışmaktadırlar.

Tıpta uzmanlık eğitiminin yeniden düzenlenerek, her uzmanlık alanının katılımı, seçim ve yenilenme ilkeleriyle kendi Ulusal Kurul'unu oluşturması ile eğitimin özerkleşmesi ve ülke düzeyinde standardize edilmesi sağlanmış olacaktır. Ayrıca her uzmanlık alanından seçilecek iki temsilci yoluyla ATUB ile işbirliğinin sürdürülmesi, çağdaş dünyayla tıpta uzmanlık eğitimi alanında ortak standartlarda buluşmak anlamına gelmektedir.

TTB'nin uzmanlık dernekleriyle ortaklaşa yürüttüğü bu model, ülkemizde tıp biliminin gelişmesi, çağdaşlaşması ve özerkleşmesi adına başlatılan çok yenilikçi ve sağlıklı bir yapıdır; bu ülkeye sahip çıkılmalıdır.

Doç. Dr. Bahar Gökler